

LOV OG EVANGELIUM

Oppbyggelig blad gitt ut av Norsk Luth. Lekmannsmisjon

Nr. 6

August 1972

8. årgang

Hva er kristendom ?

Av Øyvind Andersen

Vi har nevnt tidligere at menneskets gud-billedlighet, når vi taler om den i en mer spesiell forstand, er tredobbel. Det er den gudbilledligheten vi kaller religiøs — det vil si at mennesket er skapt til samfunn med Gud. Det er den som vi kaller sosial — at menneske er skapt som mann og kvinne til å leve i ekteskap. Og så er det den vi kaller kulturell — det vil si at mennesket er skapt til å være herre over jorden på Guds vegne.

Umidelbart etter skapelsen har Gud lagt jorden under menneskene, og mennesket får direkte befaling om å underlegge seg jorden og bruke naturlovene. Dette uttrykket å bruke naturlovene, det er ikke Bibelens uttrykk, men det er et uttrykk som alle forstår i dag.

Dette arbeidet med jorden, og alt som følger med det, er nødvendig for at mennesket skal være seg selv som menneske. Det er ikke bare det å ha et levebrød — det er serlig blitt aktuelt etter at synden kom inn i verden — men vi ser at mennesket er skapt til å legge jorden under seg også før syndefallet. Det hører altså med til selve Guds skaperplan, og det er det som er så viktig for oss i denne sammenheng. Det betyr at mennesket, for å være menneske og utvikle sin karakter og være det som det skal etter Guds vilje, må ha et arbeide. Arbeide er noe gudgitt, noe gud-

bestemt. Det trenger vi å være oppmerksom på i dag. Etter syndefallet, som vi kommer så vidt inn på siden, er arbeidet forbundet med lidelse. Det var det ikke før synden kom inn i verden. Da var det fullkommen harmoni, da var ikke jorden vanskelig å dyrke, da var den ikke torner og tistler, da var det ikke tungt og vanskelig med arbeidet, og det frembød ikke den motstand som vi nå møter der det skal arbeides med jorden.

Men vi ser altså, selv om lidelsen kom inn på grunn av menneskets synd, så har arbeidet vært der like fra begynnelsen av. Og det sier hvordan Gud vurderer dette med arbeidet. Som sagt trenger vi serlig å være oppmerksom på dette i dag, for di tendensen går i retning av å ringeakte arbeidet. Det gjelder å få kortere og kortere arbeidstid, og å gjøre minst mulig, og ha mest mulig fri. Og det ser man som en lykke for mennesket. Sannheten er at dette vil føre ulykke med seg for mennesket. Arbeidet er en velsignelse, arbeidet gir glede, det gir livsinnhold, det gir mening med livet, og det hjelper mennesket til å være menneske. Ved å forsømme arbeidet, eller ved å ringeakte det, blir mennesket umenneske. Det er noe vi trenger å være oppmerksom på i dag.

Sammenholder vi nå dette, at mennesket er skapt til å leve i samfunn med Gud, skapt

til å leve i ekteskap, skapt til å dyrke og arbeide med jorden, så får vi et fullstendig uttrykk for gudbilledligheten. Og med det skal vi da gå et skritt videre.

Da Gud hadde skapt alt, så han at det var såre godt, sier Guds ord. Det ordet som er brukt for godt på hebraisk, betyr egentlig svarende til sin hensigt.

Det svarte til Guds hensigt, til Guds skaperplan, for det står at Gud så at det var godt. Etter hvert som skapelsen skrider frem er det som Gud tar et overblikk, og konstaterer at alt stemmer med hans plan, alt svarer til det han hadde tenkt, alt var da fullkommen harmoni. Alt har han skapt skjønt i sin tid, står det i Ordspråket. Det onde, det stygge det var ikke der, ingen dissharmoni, intet ondt, intet som skjemmer, intet som skaper ulykke, intet som bryter ned, intet slikt var der til å begynne med. Alt var slik som Gud hadde tenkt det. Mennesket selv var syndfritt. Mennesket var ennå ikke fullkommen, det var skapt til utvikling, men det var syndfritt, det var etter Guds plan.

For at mennesket nå skulle få utfolde seg i samfunn med Gud, gav Gud mennesket et forbud. Gud sa til mennesket, som vi leser i 1. Moseb. kap. 2, 17 : Du må fritt ete av alle trær i haven, men treet til kunskap om godt og ondt må du ikke ete av, for den dag du eter av det skal du visselig dø. Mennesket fikk et forbud, og du skal merke deg et forbud som det selv ikke kunne forstå hvorfor det skulle overholde. Hadde det vært en giftplante, hadde Gud kunnet si at det treet er skadelig, da hadde mennesket hatt egeninteresse av å overholde det forbudet. Men her er et tre til kunnskap om godt og ondt, et tre som i og for seg kom til å virke noe som Gud hadde tenkt med mennesket, og som mennesket i alle tilfelle skulle ha. Dette fikk mennesket forbud mot å ete av, og dette er et forbud som mennesket ikke kan forstå hvorfor det skal overholdes. Mennesket skulle lære å være lydig for Guds skyld, det er poen-

get her. Det skulle ikke ha noen egeninteresse av det, så langt mennesket selv kunne se, men nettopp lære å overholde forbudet for Guds skyld. Mennesket ble med andre ord, stilt på en lydighets-prøve.

Spør vi hvorfor, så kan vi vel ikke svare fullkommen på det, men en ting er nå temmelig innlysande, at dette forbudet har mennesket fått for å få anledning til å utvikle seg i samfunnet med Gud. Mennesket måtte stilles på en prøve, nettopp fordi det skulle utvikle seg. Og hadde mennesket bestått den prøven, ville det på erfaringens veg lært å skille mellom godt og ondt, uten å falle i synd. Nå kom det ikke til å gå slik, som vi straks skal se. Men det er tydelig Guds plan med dette forbudet, at mennesket skulle få anledning til å utvikle seg. Og så har nok Guds plan vært den, forstår vi, at mennesket i samfunn med Gud og ved å følge de livslover som Gud hadde gitt i og med sitt skaperverk, skulle modnes, skulle bli fullkommen til slutt, for så å gå over fra den jordiske tilværelse til den himmelske, den fulkommen tilværelse, uten noen død, uten noen dissharmoni. Menneske skulle gå over fra å ha det jordiske legeme, til å få det himmelske herlighetslegeme, en overgang som ville ha vært helt naturlig hvis synden ikke var kommet inn i verden.

Det er tydelig at dette har vært Guds plan med menneske, og til dette er altså mennesket skapt, men slik gikk det da ikke.

Så kommer det store spørsmålet for oss : *Hvordan er da det onde kommet inn i verden? Hva er egentlig det onde?*

Vi skal da i vår neste leksjon ta opp de spørsmålene.

Avskrive etter lydband fra bibelkurs halde i Norea.

Bladet Lov og Evangelium

Bladet blir sendt gratis til alle som sender eksp. namn og adr. Blir halde opp med friviljuge gaver

Red. Amund Lid, tlf. 75. Norheimsund
Eksp.: M. Skumsnes, Horneland, Stord
Postgiro : 42887, Stord

Utgjevarpoststad : 5400 Stord
Norsk Luthersk Lekmannsmisjon :

Formann : Olav A. Dahl,
boks 95, 5401 Stord. Tlf. (054) 10 482

Kass. Sverre Bøhn, Norheimsund
postgiro nr. 68213

Bankgiro : Vikøy Sparebank,
Norheimsund 3530.07.09492

S. Botnens Boktrykkeri, 5401 Stord

uten Sønnen og den som Sønnen vil åpenbare det for. Kom hit, alle I som strever og har tungt å bære, og jeg vil gi eder hvile. Ta mitt åk på eder og lær av meg ! For jeg er sagtmodig og ydmyk av hjertet, så skal I finne hvile for eders sjelen. For mitt åk er gagnlig, og min byrde er lett.

Hellige Fader, hellige oss i sannheten, ditt ord er sannhet. Amen.

Sist jeg talte i radio, for tre år siden, så hadde jeg et av de skarpeste ord av Jesus som tekst. I dag har jeg et av de lyseste og mildeste ord vi har overlevert fra Jesu munn. Kom hit til meg, alle I som strever og har tungt å bære, jeg vil gi eder hvile. Han ser at det er hvile vi trenger. Men Jesus vet jo selvfølgelig at ikke alle syndere er trette. Noen sier endog at de synder med glade øyne. Og når de sier det, så får vi jo tro dem.

Men livet er ingen lek, det tar hårdhendt i oss alle. Det får vi føle, før eller siden, alle sammen. Livet har nemlig sine lover, og disse lover er like så uforandrelige som naturlovene. Disse lover kan vi — så har Gud ordnet det — disse lover kan vi bryte så ofte og så grovt vi vil. Men vi må selv betale omkostningene. En av disse lover byder så: Mennesket lever ikke av brød alene, men av hvert ord som går ut av Guds munn. Nå har vi frihet til å sulte og tyne vår sjel så mye vi vil. Men sjelen hevner seg, for å bruke et såpass tilspisset uttrykk. For det er det den gjør. Først hevner den seg ved tretthet. Til en begynnelse vil en jo ikke tro annet enn at det er kroppen som er trett. Og så tar man ferie, og rekreerer. Men livet er sterkere enn all vår ønsketenkning, og litt etter litt må man jo innrømme at det er sjelen. Ja, ikke bare det, man blir nødt til å innrømme at sjelen er syk. Det er vondt altså !

Det er en borende, svende smerte aller innerst inne. Samvittigheten har fått ordet nemlig. Og den sier: Ditt liv er en eneste meningsløshet. Siden sier den mere. Ditt liv er fusk, fra innerst til ytterst. Du er ikke

Prof. Ole Hallesbys radiotale i Vestre Aker kirke 25. nov. 1956

Bønn : Far, vil du høre alle de stille bønner som stiger opp til deg fra dette hus, og fra alle de mange i bygd og by som ber sammen med oss i denne stund. Gi dem du hva hjertet dypest begjærer, og lukk opp ordets dør for oss alle sammen. Inn i din hellige og salige verden, hvor det er så godt for våre sjeler å være en liten stund. Amen.

Vår tekst i dag leser vi i Matt. 11, 25—30 : På den tid tok Jesus til orde og sa: Jeg priser deg Fader, himmelen og jordens Herre, fordi du har skjult dette for de vise og forstandige, og åpenbart det for umyndige. Ja Fader, fordi således skjedde det som var velbehagelig for deg. Alle ting er meg overgitt av min Fader, og ingen kjenner Sønnen uten Faderen, heller ikke kjenner noen Faderen

slik som du vil ha folk til å tro at du er. Du er en egoist, tvers igjennem, hvor mye du forsøker å skjule det for menneskene. Det er lik i lasten, som forpester hele dit tliv, din egen fornøyelse, din egen makelighet. Ja, du har fått erfare det så å si på kroppen, at egoismen er livets grusomme, men velsmakende gift, som tørrlegger alle livets kildespring. Og legger igjen i sinnet noe kritisk, koldt og hårdt. Et uhyggelig isolasjonsstoff som avkobler deg fra menneskene, endog fra dem som du lever aller nærmest. Ensomhet vet du, den er det moderne menneskes dypeste problem. Har du ikke hørt skriket i den nyeste poesi, skriket fra sjelens usalige ensomhet?

Ensomheten er jo også din nød. Isolasjonen midt i storstaden, midt i omgangskretsen midt i familien. Og når du en gang imellom treffer en av disse som lever det enkle medmenneskelige liv i daglig tjeneste og selvoppfrelse, og du ser deres stille lykke, da kjenner du din egen armod og usseldom helt uutholdelig. Og av og ti visste du ikke annen råd enn å gråte. Men det måtte jo ingen vite, vet du. Derfor gråt du om natten. I slike stunder kjente du en brennhet lengsel etter en som forstod deg og kunne hjelpe deg. Jo, det var virkelig Gud du lengtet etter, ja det var det. Han som har skapt deg og forløst deg og døpt deg, og kalt deg og fulgt deg. Du lengtet etter å få legge ditt trette hode og syke hjerte inn til hans barm. Men da kjente du også for et skille det var mellom deg og Gud. Det var synden som skilte deg fra Gud.

Ja, slik gikk det til at du begynte å tale med Gud om dine synder. Om dine små synder og dine store synder, skjulte synder og åpenbare synder, gamle synder og nye synder. Og fremfor alt, din skjødesynd. Den som du er mest glad i og som du stadig ligger under for. Jesus taler her til den som strever. Det er til deg det. Å, hvor du strever. Hva strever du med? Ganske liketil du,

du strever med det som Bibelen kaller å omvende seg. Det har du gjort lenge. Vi har ingen vekkelse, men det er mange mennesker som holder på å omvende seg. Men det verste er det at det går ikke for deg. Dine forsetter er gode nok, men din vilje er for svak. Det ser så fortvilet umulig ut for deg. Og du er så trett.

Jesus taler her i teksten om hvile. Han forstår deg. Det er hvile du trenger. Det første han pleier å si til slike som deg, er dette: De friske trenger ikke til lege, men de som har ondt. Det er altså legen som kommer. Forresten han er jo kommet allerede, men du har misforstått ham litt, omrent som alle vi andre misforsto ham til å begynne med. Har du hørt om noen lege som kommer og setter seg på sengekanten og befaler den syke å bli frisk? Det er jo legen som skal gjøre det, og ikke den syke. Og nå kommer han fordi ingen annen kan hjelpe deg, ikke du selv heller. Han visste dette hele veien. Nu vet du det også, og dermed er du egentlig reddet. Ti fra det øyeblikk du gir deg over i din store leges hender er du allerede reddet. Han har nemlig det legemiddel som din dødssyke sjel trenger: Jesus Kristi Guds Sønns blod renser oss fra all synd. For å bli frelst, behøver du ikke mere enn å være en synder som ingen synd vil skjule, og som tror på Han som rettferdigjør den ugodlige.

Ja, men, sier du, det er så vanskelig for meg, jeg får det ikke til og jeg kan ikke tro. Jeg er bare urolig og uviss og tviler. I Bibelen leser vi jo at vi blir frelst ved tro. Da kan jo ikke jeg bli frelst ved tvil. Jeg opplever ikke noe. Det må da skje noe.

Ja, det er rett at det må skje noe, det må skje to ting. Men det er allerede skjedt begge to. Først måtte det skje en soning for dine synder, blodrøde synder slik som du ser dem nu. Denne soning har Jesus ordnet for deg for over 1900 år siden. Han levde det livet som du var forpliktet på og døde den

død du var skyldig til. «Har du mange synder, Jesus deg forkynner: Gjelden er betalt. Her er ingen vrede, nåden den er rede, som utsletter alt. Jesu, død, og at han brot igjennem dødens vold og vrede, *det for deg jo skjedde».*

Det annet som måtte skje er at synderen tilstår. Det har du gjort for lang tid siden, ikke sant? Ja, sier du, jeg har nok talt med Gud om mine synder, men kan jeg være sikker på at det er det samme som står her, å bekjenne? Det lar seg kontrollere det. Er det noen synd du vil skjule for Gud? Ånei, sier du, jeg gjør jo ikke annet enn å bekjenne for Gud. Vel, da er saken klar. Hør hva det står her: Dersom vi bekjenner våre synder er Han trofast og rettferdig, så han forlater oss syndene. Hvil deg nå godt, ikke på din bekjennelse, men på Jesu fullbrakte frelsesverk og på Guds klare ord. Det var den hvile han ville gi deg i dag.

Det går mange trette Guds barn. De får nemlig ikke hvile. Det finnes sikkert også noen her mellom oss. Kristenlivet er blitt ditt livs største skuffelse. Du hadde aldri tenkt da du begynte, at det skulle gå slik med din kristendom. Ditt daglige liv er deg en daglig sorg, for du forgår deg i ord og gjerning, og dine forsømmelser er flere enn dine forseelser. Og verst er det med hjertet. Det er verre enn alle dine ord og handlinger til sammen. Og alt dette er ikke bare en daglig smerte for deg, men det bringer deg ofte en usigelig angst. Du vet ikke om du er Guds barn lenger, om du har bibelsk rett til å ta til deg Guds frelse, eller om du synder på nåde, og begår den svik i ånden som for evig ute lukker deg fra Guds frelse.

Dette Jesu ord i dag til dem som strever og har tungt å bære, det passer i sannhet på deg. Hør nå nøyne etter hva han sier til deg: *Kom og hvil deg her hos meg!* Ja, men går det an, sier du, går det an? Jeg har jo misbrukt hans nåde så sorgelig i tiden som gikk. Det har du sikkert. Men glem nå ikke

at de som kommer til Kristus, de kommer ikke fordi de *har* fått bukt med alle sine synder eller fordi de har fått skikk på sitt umulige hjerte. De kommer fordi de IKKE har maktet dette, fordi de ikke på noen måte kan unnskydde og forsvare seg. *Til Kristi kors kryper alle fattige syndere med sine daglige synder, og med sitt verdslige og lunke hjerte.* De er anklaget og dømt for alt i sitt liv, endog for det gode de gjør, for det får alltid en eller annen svart flekk av egennytte eller æresyke før de får utført det. Og fordi de lar seg overbevise av Helligånden, har de intet å forsvare eller dekke seg med. Alle sannhetens piler rammer dem midt i blinken. De eier ikke mer enn et eneste sted der de kan få hvile, det er ved Kristi kors. Bare Kristi blod kan dekke dem for samvittighetens sandrue og myndige tale og dom. Ja, sier du, dette er jo godt å høre, men kan jeg med mitt kolde, følelsesløse og verdslige hjerte ta dette til meg? Blir ikke det bare en forstandstro? Og er ikke all forstandstro en død tro?

Dette spørsmålet er rett og godt. Det forteller at du er av dem som ransaker seg selv om de er i troen, og at du er av dem som frykter for å bedra seg selv. Jo, du har rett, det finnes mange som ikke ser forskjell på en død og levende tro, og derfor bedrar seg selv som de fem dårlige jomfruer. De bedrar seg selv med en lettvint forstandstro. Saken er nemlig den, at det er uhyggelig mange likhetsepunkter mellom en død og levende tro. Jeg skal nevne noen av dem, for jeg tror at det har betydning for oss alle å få dem repetert.

Den døde tro tror. Bibelen sier at endog djevelen tror og skjelver. *Den døde tro ber.* Fariseerne ba tre ganger om dagen de. Gjør du det? Den døde tro *leser i Bibelen.* Jesus bekrefter at fariseerne ransaker i Skriftene, gjør du det? De ransaket riktignok Skriftene for å kunne motsi Jesus, det er så. Den døde tro *går til alters.* Fariseerne gikk, som alle jø-

der, til alters en gang om året. Nemlig når de spiste påskelammet. Og du husker nok hvor ivrige de var til å gå til alters. De ville ikke gå inn i domshuset til heidningen Pilatus, for da kunne de ikke gå til alters den kvelden. Den døde tro *kjemper imot sine synder*. Riktignok bare imot de syndene menneskene ser. Den døde tro er med i kristelig arbeide. Riktiginok bare i det arbeide han selv har lyst til. Og det vil jo i alminnelighet si det arbeide han får ære av.

Nå vil trolig noen spørre: Kan da noe menneske bli sikker på at han ikke bedrar seg selv, når det finnes så mange likhetsspørkner mellom død og levende tro. Jesus talte her i teksten om noe som var sjult for de vise og forstandige, men åpenbaret for de umyndige. Det gjelder også her.

Den som i selvklokskap og selvgodhet stenger av for Åndens klare tale, han bedrar seg selv. Han blir mer og mer blind, og ser ingenomhelst forskjell på død og levende tro. Men den umyndige, det vil si dem som åpner seg for Åndens opplysning og veiledning, han ser tydelig forskjell mellom levende og død tro. Ja, han ser at det er en avgrunnsdyp og lett kjennelig forskjell mellom levende og død tro. Den døde tro går aldri til Gud med sine synder. Han går aldri til Gud for å gjøre opp. Alle sine gode gjerninger, all sin religiositet og moral, bruker han til å verge seg mot Guds pågående tale om å omvende seg. Erik Pontoppidan, Nordens største lærer i kristendom, han spør: Hva er den døde tro? Han svarer selv, i sin bok som består av spørsmål og svar. Jeg skulle ønske at de leste den alle sammen, så fikk de rede på hva kristendom er. Så svarer han: Den døde tro, er en falsk innbildning som menneskene gjør seg om å få nåde, enskjønt de ikke vil omvende seg. Klarere kan en ikke få det sagt.

Den levende tro derimot, den kommer med sine synder. Derfor sa også de gamle hau-gianerne ganske liketil: Å tro, det er å kom-

me til Kristus med sine synder. Der har du troen. *Den kommer*, og flykter ikke fra Gud, slik som de fleste mennesker gjør hele livet. *Den kommer til Kristus*. Den sier som Peter: Herre, til hvem skulle vi gå? Du har jo det evige livs ord. Så lenge du kommer til Kristus med dine synder, og tror på ham, så lenge er du et Guds barn. Enten du føler deg glad eller bedrøvet, eller slett intet føler, enten du har visshet eller ikke, enten du seirer eller taper i kampen mot dine daglige synder.

Jeg har ofte spurtt meg selv: Hva er det aller herligste ved å være et Guds barn? Og jeg har svart litt forskjellig til de forskjellige tider. Det vet jeg, for jeg har notater.

I dag sier jeg: Det aller deiligste for meg ved å være en kristen — et Guds barn, det er at jeg har en venn, som ikke venter noe mer av meg en eneste dag i mitt liv enn at jeg skal komme og fortelle Ham opriktig hvor dårlig det går for meg å være en kristen.

Nå kan jeg godt tenke meg at noen tenker, og vil spørre: Har du virkelig ikke funnet noe bedre? Nei, jeg har ikke det. Og hvis dette ikke var så, da hadde ikke jeg vært noen kristen idag. Og hvis dette ikke var så, da hadde ikke jeg noe håp om å komme til himmelen, skjønt jeg er så gammel at jeg snart skal dø. Og når det er så vidunderlig og så enkelt å være et Guds barn, så beror det jo på *Gud forstår du*. Nemlig at *Gud selv har gått i mitt sted*. Han har levtt mitt liv og dødt min død, og så kommer han og sier: *Værsågod, det er ditt al sammen!* Den som står der han står for Gud som om han aldri hadde synet, sier Luther. Der har Luther Bibelen klart på sin side.

Her er hvilen som Jesus lovet oss i teksten idag. Men så har jeg et lite råd til slutt, om du vil høre det. Vil du huske innen du går til hvile ikkveld å lese de to siste vers av teksten, som jeg ikke har fått tid til å si noe om. Der forteller Jesus om en makelig og guddommelig innretning. Han kaller det *mitt åk*. Det er slik innrettet, sier Jesus, at det hjelper

For Guds vreide blir openberra frå himmelen

(Rom. 1, 18—fg.) Av Amund Lid

Bibelen talar mykje om Guds vreide, ja, endå til om Lammets vreide. Den viser korleis Guds vreide blir openberra både over heidningefolka og over Israel — Guds utvalde folk.

Ingen av dei har noko å orsaka seg med, for det som ein kan vita om Gud ligg ope for dei. Gud har sjølv openberra det for dei (v. 19). For heidningefolka har Gud vore synleg alt frå verda var skapt, gjennom sine gjerningar i skaperverket (v. 20). Og for Israel også ved sitt ord, og sidan ved Guds frelsesopenberring ved Jesus.

Bibelen viser at Gud er langmodig og rik på miskunn, og han bar over med synda i lange tider. Men ein dag var syndemålet fullt, for den einskilde eller for eit heilt folk, og Guds vreide blei openberra frå himmelen og dei gjekk undergangen i møte. Me kan berre nemna syndfloda, Sodoma og Gomorra, amalekitane, kananitane, og visa til dei mange andre folkeslag i Bibelen og gjennom saga.

For Israel og andre folkeslag som har fått Guds ord og Guds frelsesopenberring, har Gud tala mange gonger og på mange måtar. Han har lagt fram for oss vegen til døden

oss å bære alle livets byrder uten å bli trette.

«Den grunn hvorpå jeg bygger er Kristus og hans død. I Jesu pines skygger er sjelens hvile sot. Der har jeg funnet livet, selv er jeg intet verd. Hva Jesus meg har givet, gjør meg for Gud så kjær.»

Ære være Faderen og Sønnen og den Helige Ånd som var, er, og blir, en sann Gud, høylovet i evighet! Amen.

Innsendt, avskrive etter lydband,
ved Josef Nilsen.

og vegen ti tillivet. Han har forkynt at om folket held fram i synda og gudløysa vil Guds vreide koma over dei. Då ville framande få landet deira, heimane deira og alt dei åtte, og dei sjølve ville anten døy eller bli spreidde ut over heile jorda mellom andre folkeslag. Slik tala Gud gjennom profetane han sende dei.

Sidan kom Jesus sjølv og forkynte det same som profetane. Han ba dei venda om frå synda, og koma til han og få synda tilgitt og misgjerningane overbreidd. Men ville dei halda fram i synda og gudløysa og avgudsdyrkings, så ville Guds vreide koma over dei. Jesus såg utover folket og byen og gret over dei, som ikkje kjende og skyna si gjestingstid.

I år 70 etter Kristus blei Guds vreide openberra frå himmelen over det vantru og gjenstridige folket. Då gjekk det i oppfylling alt det profetane og Jesus hadde forkynt. Byen og templet blei jamna med jorda, og folket blei drepne eller førde hertekne bort frå landet og heimane sine som andre overtok. Dei blei selde som trælar til andre folk, og spreidde ut over all jorda, som Ordet forkynte. Skrifta seier at dei er eit fyrédøme for oss som dei siste tider har kome til, så det ikkje skal gå oss som det gjekk dei (1. Kor. 10).

Kven kjem Guds vreide over?

Den blir openberra frå himmelen over all gudløysa, eller over alle ugudlege, som det heiter på bokmål.

Kven er så ein gudlaus eller ugudleg? — Mange tenkjer at ein ugudleg er eit menneske som lever i openberr synd, forakt og spott mot Gud. Ja, alle slike menneske høyrer til dei Skrifta nemner for gudlaus. Men ikkje berre dei. I Guds augo er alle menneske som lever uten Gud gudlaus. Dvs. alle naturlege

menneske som ikkje er frelst, ikkje lever i trua på Jesus og samfunn med han, som ikkje er fødde på nytt. Det å vera kristeleg innstilla og interessert og almenreligiøs er ikkje nok, så alle slike vil ein dag bli funnen saman med dei gudlause, som Guds vreide blir openberra over.

Alle vantru, religiøse og ufreliste menneske lever under Guds vreide og dom alt her, anten dei lever i openberr synd eller som humanistar (menneskeleg religiositet), anten dei tenar synda eller står midt i Guds rikes arbeid på jorda. Den som held seg til gjerningar, er under forbanninga, seier Guds ord.

Dernest blir Guds vreide openberra frå himmelen over all urettferd hjå menneske. Det vil ikkje sei det som menneske kallar for urettferd. Nei, det er over *det Gud kallar for urettferd*.

Under det kjem all synd og urett, alle brot på Guds ord og bod, slik me møter dei i Guds ord. Men også menneske si eiga rettferd kjem inn under det Gud kallar for urettferd. All egenrettferd, alle som grunnar si eiga rettferd ved gjerningar, og som i hjarta vanvryder Guds rettferd i Kristus og viser den frå seg, blir av Gud rekna mellom dei urettferdige. Dei urettferdige går etter sine eigne tankar, og dei går sin eigen veg.

Til alle slike seier Gud: Den ugudlege vende seg frå sin veg, og dei urettferdige frå sine tankar og vende seg om til Herren, så skal han miskunna han, og til vår Gud, så skal han rikeleg forlata. For mine tankar er ikkje dykkar tankar, og dykkar vegar er ikkje mine vegar, seier Herren (Esa. 55, 7—8).

Gud vreide blir openberra frå himmelen over menneske som held sanninga nede i urettferd.

Det gjer den som ikkje vil tru Guds ord og Guds evangelium. Den som ikkje vil tru at Bibelen er Guds ord, men set menneske sin forstand og visdom og vitskap over Guds ord, han held sanninga nede i urettferd.

Det gjer den om ikkje vil tru Guds ord og

Guds evangelium. Den som ikkje vil tru at Bibelen er Guds ord, men set menneske sin forstand og visdom og vitskap over Guds ord, han held sanninga nede i urettferd.

Det gjer også det menneske som gjer Jesus til eit menneske som me skal ha til fyredøme, til eit ideal, til ei «Super star». Det er ein annan Jesus enn han som Bibelen forkynner, som frelser syndaren ved sin stedfortredande død, og ved å gi sitt blod til ei soning for våre synder, og vann oss ei evig rettferd for Gud. Jesus var sant menneske og sann Gud, og kom ikkje for å visa oss kva me skal gjera og vera, men han gjekk i staden for oss, og frelser åleine ved sine gjerningar og sitt offer og si fortenesta.

Dei som står dette Bibelens budskap imot, står den Heilage Ande imot, og ordet og forkynninga om synd, dom, fortaping og helvete, ordet om ein heilag og rettferdig Gud som ikkje toler synd, dei som arbeider for å få det bort frå forkynning, opplæring i skulen, prøver å halda det borte frå radio, fjernsyn og andre massemedia, held sanninga nede i urettferd.

Det same gjeld bodskapen om Jesus Kristus og han krossfest, hans stedfortredande død og schnoffer for slekta sine synder, og hans reine og rettferdige liv som han levde i vår stad, når den blir bytt ut med forkynninga av ein kjærleg og human Gud som har rom for alle, av eit sosialt evangelium som passar for det naturlege menneske, menneskeleg kjærleik og gode gjerningar, sosialt arbeid osv., det er å halda sanninga nede i urettferd.

Guds ord seier i ordet ovanfor at medan dei briskar seg av å vera vise, blir dei dårar. Dei byter den uforgjengelege Guds herlegdom i eit bilte, ei etterlikning av eit uforgjengeleg menneske (v. 22-23).

Korleis blir så Guds vreide openberra?

Ved at Gud gir dei over til seg sjølv, til hjarta sine lyster og ureinskap, så dei byter Guds sanning i løgn, og ærar og dyrkar skap-

ningen i staden for skaparen (v. 24-25).

Gud let menneske få det som dei vil, og blir overgitt til sine skamlege lyster, synder og laster. Så både mennene og kvinnene forandrar det naturlege omgjenge til eit som er imot naturen. Menn driv skjemdarverk med menn, dei brenn av gir etter kvarandre og dei fekk den løn dei var verde (v. 26-27).

For nokre dagar sidan las eg i avisat lova som forbyd mann og kvinne å leva saman som ugifte, og menn saman med menn, var forelda og skulle takast bort. Me måtte tenkja på dei som var onnorleis og gjera slike forhold lovlege. Ingen håndheva den lova lenger, derfor var den forelda. Det kjem på dei som har forsømt å håndheva lova, og som har halde sanninga nede i urettferd. Gud og hans lov har ikkje forandra seg, og den blir aldri forelda.

Dette er eit av dei mange døme på at me er blitt eit folk som held sanninga nede i urettferd, som byter bort Guds sanning i løgn, og blir overlatne til oss sjølv. Det er synda og rotenskapen som folket sig ned i eit vitnemål om. Hor og usedlegheit tek overhand. I Sverige las eg at kjønssjukdomane er blitt ein barnesjukdom, og me ligg nok ikkje langt etter. Og det er ikkje å undrast på når slekta blir fora heilt frå barneåra med sex, i film og såkalla literatur, og oppfordra til å driva hor alt i barneskulen. Det blir forkynt at det som Bibelen kallar unatur og synd, det er naturleg og lovleg. Menneskedyrkning, avgudsdyrkning, troldom, drukkenskap, narotika, overlivnad o.l. tek overhand.

Me las ovanfor at det folk som ikkje bryr seg om å eiga Gud i kunnskap, dei gir Gud over til eit sinn som ikkje duger. Dei gjer slikt som ikkje sørmer seg: Dei blir fulle av all slags urett, vannart§ begjær, vondskap, fulle av misunning, mord, hor, tretta, svik, list, dei blir øyretutarar, baktalarar, snare til å finna på vondt, folk som Gud styggest ved, valdsmenner, ovmodige, storskrytarar, ulydige mot foreldre (jamfør dette med forholda i heim og skule), uvítuge, upålitelege, ukjær-

lege, hardhjarta, slike som vel kjenner Guds dom at dei som fer med slikt er verd å døy, og likevel ikkje berre gjer det, men held med dei som fer med slikt (v. 28-32).

Dertil har vårt folk bytt Guds same evangelium, bort i eit forvent menneskeleg evangelium. — Det blir sagt at det skal passa betre for vår tids menneske og vera lettare å forstå og ta imot, og det trur eg nok. Guds evangelium er ein støyt for alle egenrettferdige, og ein dårskap for verda sin forstand og visdom, seier Skrifta. Men *det er ei Guds kraft til frelse, for kvar den som trur det.* Humanismen sitt evangelium er løgn, og det kan ikkje frelsa eit einaste menneske. At menneske også får den forkynning dei vil ha, det er også eit vitnemål om at folket blir overgitt til seg sjølv, og på at Guds vreide er i ferd med å bli openberra frå himmelen over vårt arme folk.

Store verdensrike har gått under før oss på same måten. Me kan berre nemna eit av dei, det romerske verdensrike. Synda og rotenskapen er nok kome like langt hjå oss, og på nokre område verre. Tenk berre på narkotikaforbanninga som kjem inn over oss og dei andre europeiske land, som er midt inne i fråfallet og på vegen mot undergang.

Kva kan redda oss ?

Her finst det berre ein redning, for oss som for folket i Nineve: *Vend om ! Ein sann omvendelse, og trua på Jesu Kristi evangelium, det er det einaste som kan redda den einskilde og vårt folk.*

Høy Andens tale til menigheten ! Land, land, høy Herrens ord !

Den som høyrer Guds røyst og lyder på den, han skal leva. Ein vitug mann er den som *høyrer disse orda mine, og gjer etter dei.* Han byggjer på fjell, og huset står, når stormane kjem.

Til sist vil Guds vreide bli openberra frå himmelen, over levande og døde. Då skal alle fram for Guds truna. Då vil domen og vreiden nå alle, som ikkje har sitt namn skrive i livets bok hjå Lammet.

N. O. Rasmussen, Dansk Luthersk Forlag, 3400 Hillerød, Danmark :

Den karismatiske vekkelse — en ny pinse ?

Blant de mange vanskelige spørsmål som møter oss troende idag, er spørsmålet om hvordan vi bør stille oss til de mange forskjellige vekkelsesbølger som ruller inn over oss. Både den som er nevnt ovenfor, og andre.

Skal vi som kristne godta alt som fører vekkelse og nytt åndelig liv med seg? Skal vi holde oss på avstand fra det som noe farlig — eller skal vi bare vente og se? Flere kristne ledere har skrevet om dette, men de fleste synes mer eller mindre usikre, og de konkluderer helst med at vi bør vente og se. Men om nå disse vekkelser er fra Gud — og så går oss forbi mens vi venter? Eller om de bærer i seg en villfarelse, som fører mange vill mens vi venter? Sannelig er her bruk for sann og sunn veiledning ut fra Skriften — og det så snart som mulig.

Det beste jeg har sett her er den bok hvis tittel står over linjene her. Så langt jeg kan se, har det lykkes Rasmussen med denne bok å gi oss en klar og grundig fremstilling og rettledning i dette spørsmål. Etter et grundig studium, både historisk og teologisk, viser han oss hvordan denne bevegelsen har sprunget frem vesentlig fra pinsevenn-kretser, og at den i hovedsaken har det meste tilfelles med den opprinnelige pinsebevegelse. Det viktigste er dette med åndskap, og tungetale som medfølgende tegn. En kan nok være en kristen uten å ha fått ånden, heter det, men først ved åndsdåpen blir man en fullverdig kristen. Da erfarer man hva virkelig kristendom er: Ny og salig fred og glede, ny kraft til å vidne og vinne sjeler for Herren, og en aldeles ny og brennende broderkjærlighet utover de vanlige konfesjonelle grenser. Kjensgjerningene synes å vise at adskillige mennesker er kommet til omvendelse

og tro på Jesus gjennem denne vekkelse. Andre synes å ha opplevd en større åndelig fornyelse, og etter andre er oppreist fra sykdom eller narkotikalasten.

Kan vi som ansvarlige kristne gjøre noe annet enn å ta imot dette, som et nådens og Hellig-Åndens verk til vår åndsfattige tid? Kan vi sette spørsmålstegn ved en bevegelse som bærer slike frukter? Her brenner spørsmålene for hver og en som kjenner åndsfattigdommens nød i sitt eget hjerte, og i sin egen forsamlings, og som lengter etter mer av Hellig-Åndens liv og kraft.

Rasmussen mener at vi både kan og må sette spørsmål overfor denne, som enhver annen vekkelse, — *spørsmål ut ifra Ordet selv*. Vi må prøve åndene om de er av Gud. — Og det gjør han så både klart og skarpt i boka, men i en ånd og tone som åpenbarer sann omsorg for sjelene : En forkynnelse som setter skille mellom åndsdøpte kristne og kristne som ikke har fått Ånden, er ikke etter Guds ord — er ikke fra Gud. Heller ikke når det sies at alle åndsdøpte kristne må ha tungetalen som tegn, eller når det blir fremhevret at en ved Ånden har brodersamfunn med alle åndsdøpte — endå til med dem som fremdeles holder fast på sin katolske menneskedyrkelse ved siden av sin tro på Jesus (Paven og Mariadyrkelsen o.a.)

Vekkelse og under er i seg selv heller intet bevis på at en vekkelse er fra Gud. Også demoniske makter kan gjøre under ifølge Guds ord, og i den siste tid skal det komme særlig mange falske profeter og åndsutgyteler med under og tegn, forat endog de utvalgte skal føres vill om mulig.

Men om en vekkelsesbevegelse er falsk, så kjemper Gud og Satan om sjelene også der. Selv der kan Gud komme til hos en og

annen og gjøre sitt verk — på tross av åndsmakten i bevegelsen — for Gud er suveren, og virker hvor han vil. Men vi trenger å ta oss i vare for ikke å bli smittet, derfor må åndene prøves. Prøvestenen på alle vekkelsær er om hovedtonen i forkynnelse og vitnesbyrd er ordet om synd og nåde, lov og evangelium. Om synderen får se seg fortapt med alt sitt, og frelst i en stedfortreder. Er dette en bisak, og ikke en hovedsak, da er det ikke Hellig-Åndens gjerning.

Dette er tanker fra innholdet i boken. Men prov å få tak i den, og les og studer den selv! Da vil du få hjelp selv, og du vil bli til hjelp for andre. Vi trenger alle å våkne og trenge inn til ham som kan gi oss lov og overflod.

Gudmund Hjorthaug.

REISERUTER FOR FORKYNNARANE I N. L. LEKMANNSMISJON 2. HALVÅR 1972

1. *Brandal* : Hardanger frå 1. sept., Oslo 16.—24. sept., bibelvika i Sannidal 7.—15. okt., Østfold, Nesflaten, Foldøy, Bremnes.
2. *Dyrøy* : Haugesund og omegn, Stavanger og Jæren, Stord og Fitjar.
3. *Hjorthaug* : Bygland, bibelvika i Sannidal 7.—15. okt., Bergen, Tysse på Osterøy, Hardanger.
4. *Lid* : Sunnmøre, Trondheim, Namdalen, Bjarkøy, bibelvika i Sannidal 7.—15. okt.
5. *Linkjendal* : Til disp. for leiarane. Skriv adr. 3768 Vadfoss, eller helst ring Kragerø 83310 (verkstad) eller 84450 (Priv.)
6. *Nygård* : Til disp. for leiarane. Skriv adr. 5420 Rubbestadneset, eller ring Bremnes 18220, retn.nr. 054, etter arb.tid.

7. *Marg. Skumsnes* : Tysse på Osterøy, Namdalen, Sunnmøre, Trondheim, Bergen og omegn, stader i Sunnh. og andre stader som treng besøk.
8. *Aakhus* . Til disp. for leiarane. Skriv adr. 4684 Bygland, eller ring Bygland 37.

Til leiarane for N. L. Lekm.misjon :

Det er vanskeleg for styret å setja opp ei reiserute som gjer rett mot alle, og som alle er fornøgde med. Reiseruta blir helst ein peikepinn for forkynnurar og leiarar, som båe partar må gjera sitt beste til for å få eit godt resultat ut av.

Det som gjer det serleg vanskeleg er at fleire av forkynnurarane har vanskar med å koma ut, og av den grunn har mange stader blitt utan besøk. Dette er ingen av partane tente med, og det er grunnen til at styret denne gongen ikkje har sett opp ruta på dei. Dei er sett til disposisjon, slik at leiarane på ein kvar stad kan venda seg til dei personleg, enten ved brev, eller best ved å ringja dei opp i telefonen. Adresser og tlf. står ovanfor.

Jesus har sagt at me skal be haustens herre om å drive arbeidarane ut, for hausten er stor og arbeidarane få — og tida heretter er kort. Les Luk. 18, 1 — fg.

Når det gjeld dei forkynnurarane som er oppsett ruta på, så har det hendt at også dei dryer før de ikjem. Då må de ikkje gå og vente på at dei ska komma frå at dei kjem, men ring eller skriv til dei for å høyra når dei kan koma, eller sei frå kva tid som passar best hjå dykk. Dei som er avhengige av mykje opptekne bedehus eller andre forsamlingshus, bør søkja om huset i god tid, og så seia frå til forkynnaren om tida, så dei kan betre planleggja reiseruta si.

Guds ord seier: Be, så skal de få, banka på, så skal det bli opplate!

Helsing Styret.

Min nød

Mel.: Velt alle dine veie

*Min nød det er min slovhett
mitt kolde hjertes is.
Jeg blir ei rett bedrøvet
tross lovens vredes ris.
Jeg vet Guds dom meg truer,
men føler ingen nød,
ei heller høstens druer
ved Jesu sonings død.*

*Nå jeg med bønn vil trenge
meg frem til nådens Gud
og be ham skyen flenge,
fra vannmakt fri meg ut.
Da farer mine tanker
i slovhett vidt omkring,
foruten mål de vanker
på alt og ingenting.*

*Til Bibelen jeg vender
meg på min tunge veg.
Selv om jeg intet kjenner
Guds løfter rokkes ei.
En kold forherdet synder
for Jesu skyld har rett
å tro at Gud ham ynder.
Det har jeg nå fått sett.*

*Han gir meg rett å vandre
med håp om himlens hjem.
Om kold og ulik andre,
han selv meg fører frem.
Min trost er ei min glede,
min kraft og heltetro.
Får Ånden kun meg lede
til Jesus har jeg ro.*

*Et hellig liv han levet.
Det sier han er mitt.
Alt mitt med synd innvevet
det regner han for sitt.
Nå kjenner jeg en lengsel
at også andre må
med all sin nød og trengsel
i Jesus hvile få.*

Kristoffer Høie.